ז הַשּׁוֹחֵט לְנָכְרִי, שְׁחִיטָתוֹ כְּשֵׁרָה. וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹסֵל. אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, אֲפִילּוּ שְׁחָטָהּ שֶׁיֹּאכַל הַנָּכְרִי מֵחֲצַר כָּבֵד שֶׁלָּהּ, פְּסוּלָה, שֶׁסְּתָם מַחֲשֶׁבֶת נָכְרִי לַעֲבוֹדָה זָרָה. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, קַל וָחֹמֶר הַדְּבָרִים, וּמָה בְּמָקוֹם שֶׁהַמַּחֲשָׁבָה פוֹסֶלֶת בְּמֻקְדָּשִׁין, אֵין הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶלָּא אַחַר הָעוֹבֵד. מָקוֹם שֶׁאֵין מַחֲשָׁבָה פוֹסֶלֶת בְּחֻלִּין, אֵינוֹ דִין שֶׁלֹּא יְהֵא הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶלָּא אַחַר הַשּׁוֹחֵט: **ח** הַשּׁוֹחֵט לְשֵׁם הָרִים, לְשֵׁם גְּבָעוֹת, לְשֵׁם יַמִּים, לְשֵׁם נְהָרוֹת, לְשֵׁם מִדְבָּרוֹת, שְׁחִיטָתוֹ פְסוּלָה. שְׁנַיִם אוֹחֲזִין בְּסַכִּין וְשׁוֹחֲטִין, אֶחָד לְשֵׁם אֶחָד מִכָּל אֵלּוּ, וְאֶחָד לְשֵׁם דָּבָר כָּשֵׁר, שְׁחִיטָתוֹ פְסוּלָה: **ט** אֵין שׁוֹחֲטִין לֹא לְתוֹךְ יַמִּים, וְלֹא לְתוֹךְ נְהָרוֹת, וְלֹא לְתוֹךְ כֵּלִים. אֲבָל שׁוֹחֵט הוּא לְתוֹךְ עוּגָא שֶׁל מַיִם, וּבִסְפִינָה עַל גַּבֵּי כֵלִים. אֵין שׁוֹחֲטִין לְגוּמָא כָל עִקָּר, אֲבָל עוֹשֶׂה גוּמָא בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ בִּשְׁבִיל שֶׁיִּכָּנֵס הַדָּם לְתוֹכָהּ. וּבַשּׁוּק לֹא יַעֲשֶׂה כֵן, שֶׁלֹּא יְחַקֶּה אֶת הַמִּינִין: **י** הַשּׁוֹחֵט לְשֵׁם עוֹלָה, לְשֵׁם זְבָחִים, לְשֵׁם אָשָׁם תָּלוּי, לְשֵׁם פֶּסַח, לְשֵׁם תּוֹדָה, שְׁחִיטָתוֹ פְסוּלָה. וְרַבִּי שִׁמְעוֹן מַכְשִׁיר. שְׁנַיִם אוֹחֲזִין בְּסַכִּין וְשׁוֹחֲטִין, אֶחָד לְשֵׁם אֶחָד מִכָּל אֵלּוּ, וְאֶחָד לְשֵׁם דָּבָר כָּשֵׁר, שְׁחִיטָתוֹ פְסוּלָה. הַשּׁוֹחֵט לְשֵׁם חַטָּאת, לְשֵׁם אָשָׁם וַדַּאי, לְשֵׁם בְּכוֹר, לְשֵׁם מַעֲשֵׂר, לְשֵׁם תְּמוּרָה, שְׁחִיטָתוֹ כְּשֵׁרָה. זֶה הַכְּלָל, כָּל דָּבָר שֶׁנִּדָּר וְנִדָּב, הַשּׁוֹחֵט לִשְׁמוֹ אָסוּר. וְשֶׁאֵינוֹ נִדָּר וְנִדָּב, הַשּׁוֹחֵט לִשְׁמוֹ, כָּשֵׁר:

פרק ג א אֵלּוּ טְרֵפוֹת בַּבְּהֵמָה, נְקוּבַת הַוֵּשֶׁט, וּפְסוּקַת הַגַּרְגֶּרֶת, נִקַּב קְרוּם שֶׁל מֹחַ, נִקַּב הַלֵּב לְבֵית חֲלָלוֹ, נִשְׁבְּרָה הַשִּׁדְרָה וְנִפְסַק הַחוּט שֶׁלָּהּ, נִטַּל הַכָּבֵד וְלֹא נִשְׁתַּיֵּר הֵימֶנּוּ כְלוּם, הָרֵאָה שֶׁנִּקְּבָה אוֹ שֶׁחָסְרָה.

ז) יִשְׂרָאֵל **הַשּׁוֹחֵט** בְּהֵמָה **לְנָכְרִי, שְׁחִיטָתוֹ כְּשֵׁרָה, וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹסֵל,** אִם הַבְּהֵמָה שֶׁל נָכְרִי, דִּסְתָם מַחְשֶׁבֶת נָכְרִי לַעֲבוֹדָה זָרָה, וּסְבִירָא לֵיהּ דְּמַחְשֶׁבֶת הַנָּכְרִי מְהַנְיָא לְגַבֵּי שְׁחִיטַת יִשְׂרָאֵל, וַאֲסוּרָה בַּהֲנָאָה כְּתִקְרֹבֶת עֲבוֹדָה זָרָה. **אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אֲפִילּוּ שְׁחָטָהּ שֶׁיֹּאכַל הַנָּכְרִי מֵחֲצַר כָּבֵד שֶׁלָּהּ** בָּשָׂר אָדָם שֶׁלְּיַד הַכָּבֵד, דְּהַיְנוּ אֲפִילּוּ חָשַׁב הַנָּכְרִי לֶאֱכֹל דָּבָר מוּעָט מִן הַבְּהֵמָה, שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה, **שֶׁסְּתָם מַחְשֶׁבֶת נָכְרִי לַעֲבוֹדָה זָרָה. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי קַל וָחֹמֶר הַדְּבָרִים,** דְּלֹא מְהַנֵּי מַחְשֶׁבֶת עֲבוֹדָה זָרָה, כֵּיוָן שֶׁיִּשְׂרָאֵל שׁוֹחֵט הַבְּהֵמָה, **וּמָה בְּמָקוֹם שֶׁהַמַּחֲשָׁבָה פוֹסֶלֶת** דְּהַיְנוּ **בְּמֻקְדָּשִׁין** שֶׁפּוֹסֵל בְּד' עֲבוֹדוֹת, בִּשְׁחִיטָה, וְקַבָּלַת הַדָּם, זְרִיקָה וְהוֹלָכָה, וְרַק הָעוֹשֶׂה עֲבוֹדָה פּוֹסֵל וְלֹא בְּעָלִים, כִּדְכְתִיב (וַיִּקְרָא ז, יח) "הַמַּקְרִיב אֹתוֹ לֹא יֵחָשֵׁב", וְהַיְנוּ לֹא יַחְשֹׁב לַאֲכִילָה חוּץ לִזְמַנָּהּ, **אֵין הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶלָּא אַחַר הָעוֹבֵד,** דְּהַבְּעָלִים לֹא פָּסְלֵי בְּמַחְשַׁבְתָּן, דִּכְתִיב (שָׁם) "הַמַּקְרִיב", **מָקוֹם שֶׁאֵין מַחֲשָׁבָה פוֹסֶלֶת בְּחֻלִּין,** דְּהַיְנוּ חֻלִּין שֶׁאֵין נִפְסֶלֶת אִם הִקְרִיבָן לַעֲבוֹדָה זָרָה, אֶלָּא בִּשְׁנֵי עֲבוֹדוֹת, בִּשְׁחִיטָה וּזְרִיקָה, דִּגְבֵי שְׁחִיטָה כְּתִיב (שמות כב, יט): "זֹבֵחַ לָאֱלֹהִים יָחֳרָם", וּבִזְרִיקָה כְּתִיב (תהלים טז, ד): "בַּל אַסִּיךְ נִסְכֵּיהֶם מִדָּם". אֲבָל קַבָּלָה וְהוֹלָכָה לֹא כְּתִיב בְּהוּ, **אֵינוֹ דִין שֶׁלֹּא יְהֵא הַכֹּל הוֹלֵךְ** אַחַר הַבְּעָלִים, דְּהַיְנוּ דִּבְעָלִים לֹא פָּסְלֵי, **אֶלָּא אַחַר** הָעוֹבֵד, הַיְנוּ **הַשּׁוֹחֵט. ח) הַשּׁוֹחֵט לְשֵׁם הָרִים** אוֹ **לְשֵׁם גְּבָעוֹת, לְשֵׁם יַמִּים, לְשֵׁם נְהָרוֹת** אוֹ **לְשֵׁם מִדְבָּרוֹת,** שֶׁעָשָׂה אֶחָד מֵאֵלּוּ עֲבוֹדָה זָרָה, **שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה,** וְאֵינָהּ אֲסוּרָה בַּהֲנָאָה. דְּאֵלּוּ אֵין נַעֲשִׂין עֲבוֹדָה זָרָה, דְּכָל אֵלּוּ מְחֻבָּרִים הֵן, דִּכְתִיב (דְּבָרִים יב, ב): "אֱלֹהֵיהֶם עַל הֶהָרִים" וְלֹא הֶהָרִים אֱלֹהֵיהֶם. וּמִיהוּ פְּסוּלָה מִלֶּאֱכֹל, דְּדָמֵי לְשׁוֹחֵט לְשֵׁם עֲבוֹדָה זָרָה. וְאִם שָׁחַט לְשֵׁם מַלְאָךְ הַמְּמֻנֶּה עַל הֶהָרִים, הֲרֵי זוֹ זִבְחֵי מֵתִים וַאֲסוּרָה גַּם בַּהֲנָאָה, וְהוּא הַדִּין לְכֻלְּהוּ דְּחָשִׁיב בְּמַתְנִיתִין. **שְׁנַיִם** שֶׁהָיוּ **אוֹחֲזִין בְּסַכִּין,** אֶחָד בְּרֹאשׁ הַסַּכִּין וְאֶחָד בְּיַד הַסַּכִּין **וְשׁוֹחֲטִין, אֶחָד** כִּוֵּן **לְשֵׁם אֶחָד מִכָּל אֵלּוּ, וְאֶחָד** כִּוֵּן **לְשֵׁם דָּבָר כָּשֵׁר,** דְּהַיְנוּ לִשְׁחִיטָה סְתָם, **שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה.** וּבָרַמְבַּ"ם: "בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים כְּשֶׁהָיָה לוֹ בָּהּ שֻׁתָּפוּת, אֲבָל אִם אֵין לוֹ בָּהּ שֻׁתָּפוּת, אֵינָהּ אֲסוּרָה. שֶׁאֵין אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל אוֹסֵר דָּבָר שֶׁאֵינוֹ שֶׁלּוֹ, שֶׁאֵין כַּוָּנָתוֹ אֶלָּא לְצַעֲרוֹ". **ט) אֵין שׁוֹחֲטִין לֹא לְתוֹךְ יַמִּים,** שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ לְשַׂר שֶׁל יָם הוּא שׁוֹחֵט, **וְלֹא לְתוֹךְ נְהָרוֹת,** שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ לְשַׂר שֶׁל נָהָר הוּא שׁוֹחֵט, **וְלֹא לְתוֹךְ כֵּלִים,** שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ שֶׁכַּוָּנָתוֹ לִזְרֹק הַדָּם לַעֲבוֹדָה זָרָה. **אֲבָל שׁוֹחֵט הוּא לְתוֹךְ עוּגָא,** גּוּמָא **שֶׁל מַיִם,** וְהַיְנוּ בְּמַיִם עֲכוּרִין שֶׁלֹּא נִרְאָה פַּרְצוּפוֹ, וּבִצְלוּלִין לֹא יִשְׁחֹט, שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ שֶׁכַּוָּנָתוֹ לְפַרְצוּפוֹ שֶׁנִּרְאָה בַּמַּיִם. **וּבִסְפִינָה** יָכוֹל לִשְׁחֹט **עַל גַּבֵּי כֵלִים** אוֹ עַל גַּבֵּי הַדַּף, וְהַדָּם יוֹרֵד לְתוֹךְ הַיָּם, שֶׁהָרוֹאֶה אוֹמֵר שֶׁכַּוָּנָתוֹ שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה לְלַכְלֵךְ הַסְּפִינָה (אֲבָל לְתוֹךְ הַכֵּלִים אָסוּר לִשְׁחֹט אֲפִילּוּ בִּסְפִינָה). **אֵין שׁוֹחֲטִין לְגוּמָא כָּל עִקָּר,** אִם אֵין בָּהּ מַיִם, מִפְּנֵי שֶׁהוּא חֹק הַמִּינִים. **אֲבָל עוֹשֶׂה גוּמָא בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, בִּשְׁבִיל שֶׁיִּכָּנֵס הַדָּם לְתוֹכָהּ,** וְהַיְנוּ כְּשׁוֹחֵט בַּחוּץ וְהַדָּם נִכְנָס לַגּוּמָא, דְּהָרוֹאֶה אוֹמֵר לְנַקּוֹת חֲצֵרוֹ הוּא רוֹצֶה. **וּבַשּׁוּק לֹא יַעֲשֶׂה כֵן, שֶׁלֹּא יְחַקֶּה אֶת הַמִּינִין,** שֶׁלֹּא יַחֲזִיקוּ בְּחֻקּוֹתֵיהֶם. הַשּׁוֹחֵט לְשֵׁם קָדָשִׁים שֶׁמִּתְנַדְּבִין וְנִדָּרִים כְּמוֹתָן, שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה, שֶׁזֶּה כְּשׁוֹחֵט קָדָשִׁים בַּחוּץ. שָׁחַט לְשֵׁם קָדָשִׁים שֶׁאֵינָן בָּאִין בְּנֶדֶר וּבִנְדָבָה, שְׁחִיטָתוֹ כְּשֵׁרָה (רַמְבַּ"ם). **י) הַשּׁוֹחֵט** חֻלִּין בַּחוּץ לָעֲזָרָה **לְשֵׁם עוֹלָה** אוֹ **לְשֵׁם זְבָחִים,** דְּהַיְנוּ זִבְחֵי שְׁלָמִים, אוֹ **לְשֵׁם אָשָׁם תָּלוּי,** אוֹ **לְשֵׁם פֶּסַח,** אוֹ **לְשֵׁם תּוֹדָה, שְׁחִיטָתוֹ** **פְּסוּלָה.** דְּכָל אֵלּוּ בָּאִים בִּנְדָבָה, וְאָשָׁם תָּלוּי דְּמַתְנִי', אָתֵי כְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר דְּסוֹבֵר (בְּכְרִיתוֹת פֶּרֶק ו מִשְׁנָה ג) מֵבִיא אָדָם אָשָׁם תָּלוּי בְּכָל יוֹם, וּפֶסַח גַּם הוּא נִקְרָא דְּבַר הַנֶּדֶר, דְּיָכוֹל לְהַפְרִישׁוֹ בְּכָל יְמוֹת הַשָּׁנָה, וְהָרוֹאֶה אוֹמֵר שֶׁהוּא שׁוֹחֵט שְׁלָמִים בַּחוּץ. וְכֵן בְּכָל אֵלּוּ הָרוֹאֶה אוֹמֵר שֶׁהוּא שׁוֹחֵט קָדָשִׁים בַּחוּץ. **וְרַבִּי שִׁמְעוֹן מַכְשִׁיר** בְּכָל אֵלּוּ דְּלֹא חָיֵישׁ לְמַרְאִית הָעַיִן. **שְׁנַיִם אוֹחֲזִין בְּסַכִּין וְשׁוֹחֲטִין, אֶחָד** כִּוֵּן **לְשֵׁם אֶחָד מִכָּל אֵלּוּ, וְאֶחָד** כִּוֵּן **לְשֵׁם דָּבָר כָּשֵׁר, שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה** לְדַעַת תַּנָּא קַמָּא. **הַשּׁוֹחֵט לְשֵׁם חַטָּאת, לְשֵׁם אָשָׁם וַדַּאי, לְשֵׁם בְּכוֹר, לְשֵׁם מַעֲשֵׂר, לְשֵׁם תְּמוּרָה, שְׁחִיטָתוֹ כְּשֵׁרָה.** דְּכָל אֵלּוּ אֵין בָּאִין בִּנְדָבָה, וְכָל הָרוֹאֶה יוֹדֵעַ דְּשֶׁקֶר הוּא אוֹמֵר. **זֶה הַכְּלָל כָּל דָּבָר שֶׁנִּדָּר וְנִדָּב, הַשּׁוֹחֵט לִשְׁמוֹ, אָסוּר,** וְאָתֵי לְאַתּוֹיֵי עוֹלַת נָזִיר, שֶׁלֹּא תֹּאמַר הֲרֵי נִכָּר שֶׁאֵינוֹ נָזִיר, וְלָמָּה יְהֵא אָסוּר, מַשְׁמִיעֵנוּ הַתַּנָּא שֶׁיָּכוֹל לִהְיוֹת שֶׁהָיָה נָזִיר בְּצִנְעָא שְׁלֹשִׁים יוֹם, שֶׁבִּשְׁלֹשִׁים יוֹם אֵין הֶכֵּר לַשְּׁכֵנִים. **וְשֶׁאֵינוֹ נִדָּר וְנִדָּב, הַשּׁוֹחֵט לִשְׁמוֹ, כָּשֵׁר,** וְאָתֵי לְאַתּוֹיֵי עוֹלַת יוֹלֶדֶת. וַאֲפִילּוּ אָמַר שֶׁמֵּבִיא הַקָּרְבָּן לְשֵׁם אִשָּׁה שֶׁאֵינָהּ חַיֶּבֶת בְּקָרְבָּן, אֵין אוֹמְרִים שֶׁהִקְרִיב הַקָּרְבָּן לְשֵׁם נְדָבָה, דְּאוֹמֵר שֶׁמָּא הִפִּילָה, וְנִמְצָא קָרְבָּן זֶה חוֹבָה, וּלְכָךְ שְׁחִיטָתוֹ כְּשֵׁרָה. וְעַיֵּין תוי"ט.

פֶּרֶק ג כָּתוּב בַּתּוֹרָה (שְׁמוֹת כב, ל) "וּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה טְרֵפָה לֹא תֹאכֵלוּ", טְרֵפָה הָאֲמוּרָה בַּתּוֹרָה, זוֹ שֶׁטְּרָפָהּ אוֹתָהּ חַיַּת הַיַּעַר וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה וְלָאו דַּוְקָא בַּשָּׂדֶה דְּהוּא הַדִּין בִּטְרֵפָה שֶׁהִיא בַּבַּיִת אֶלָּא אוֹרְחָא דְּמִלְּתָא נָקַט, דְּחַיּוֹת הַטּוֹרְפוֹת מְצוּיִים בַּשָּׂדֶה. וְאִי אֶפְשָׁר לוֹמַר דְּמַיְירֵי בְּמֵתָה דְּאָז הִיא בִּכְלַל נְבֵלָה, אֶלָּא רוֹצֶה לוֹמַר דְּהַיְנוּ שֶׁהִכְּתָה מַכַּת מָוֶת שֶׁאִי אֶפְשָׁר שֶׁתִּחְיֶה עוֹד, וְאָז אֵינָהּ בִּכְלַל נְבֵלָה, וַאֲפִילּוּ הָכִי אֲסָרַתָּהּ הַתּוֹרָה. וְקִבַּלְנוּ הֲלָכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי בְּאֵיזֶה מַכָּה לֹא תוּכַל לִחְיוֹת, וְהֵם י"ח טְרֵפוֹת שֶׁבְּמִשְׁנָה, וְכֻלָּן נִכְלָלִין בְּח' תֵּבוֹת, וְסִימָנָם: דָּ"ן חַנַ"ק נֶפֶ"שׁ, "דְּרוּסָה" שֶׁדְּרָסָהּ חַיָּה, "נְקוּבָה", "חֲסֵרָה" מִתְּחִלַּת בְּרִיָּתָהּ, "נְטוּלָה" שֶׁנִּטַּל מִמֶּנָּה אֵבֶר אַחַר שֶׁנּוֹלְדָה, "קְרוּעָה" שֶׁנִּקְרַע בְּשַׂר הַחוֹפֶה אֶת הָאֵבָרִים הַפְּנִימִיִּים, "נְפוּלָה", "פְּסוּקָה" כְּגוֹן פְּסוּקַת הַגַּרְגֶּרֶת, "שְׁבוּרָה". וּבְאֵלּוּ נִכְלָלִין כָּל מִינֵי טְרֵפוֹת שֶׁבָּעוֹלָם (מֵהַקְדָּמַת תפא"י בְּשִׁנּוּי קְצָת). **א) אֵלּוּ טְרֵפוֹת בַּבְּהֵמָה,** א) **נְקוּבַת הַוֵּשֶׁט** שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁנֵי עוֹרוֹת פְּנִימִי לָבָן וְחִיצוֹן אָדֹם, וּבְנִקְבוּ שְׁנֵיהֶם, אֲפִילּוּ אֵין שְׁנֵי הַנְּקָבִים בְּמָקוֹם אֶחָד, טְרֵפָה. ב) **וּפְסוּקַת הַגַּרְגֶּרֶת** שֶׁנִּפְסַק הַגַּרְגֶּרֶת לְרָחְבָּהּ בְּרֻבָּהּ, וְהוּא קְנֵה הָרֵאָה. ג) **נִקַּב קְרוּם שֶׁל מֹחַ,** שֶׁהַמֹּחַ יֵשׁ לוֹ שְׁנֵי קְרוּמִים, אֶחָד מֵהֶם דָּבוּק לְעֶצֶם הַגֻּלְגֹּלֶת, וְהַב' קְרוּם סָמוּךְ לַמֹּחַ, נִקַּב הַקְּרוּם הַדָּבוּק לְעֶצֶם הַגֻּלְגֹּלֶת, כְּשֵׁרָה, וְאִם נִקַּב הַקְּרוּם הַתַּחְתּוֹן הַסָּמוּךְ לַמֹּחַ, טְרֵפָה. וַאֲפִילּוּ שֶׁהָעֶלְיוֹן קַיָּם, וַאֲפִילּוּ לֹא נִקַּב הָעֶצֶם. ד) **נִקַּב הַלֵּב לְבֵית חֲלָלוֹ,** שֶׁשְּׁנֵי חֲלָלִים יֵשׁ לַלֵּב, הַגָּדוֹל לְצַד יְמִין הַבְּהֵמָה, וְהַקָּטָן לְצַד שְׂמֹאל, וְאִם נִקַּב בְּשַׂר הַלֵּב עַד שֶׁהִגִּיעַ לְאֶחָד מִב' הַחֲלָלִים, טְרֵפָה. שִׁדְרָה, הֵם עֲצָמוֹת שֶׁבַּגַּב, וְיֵשׁ בָּהֶן חֻלְיוֹת, וּבְתוֹכָן חוּט הַנִּמְשָׁךְ מִן הַמֹּחַ עַד הָאַמָּה, ה) **נִשְׁבְּרָה הַשִּׁדְרָה וְנִפְסַק הַחוּט שֶׁלָּהּ,** וּקְרוּם דַּק מַקִּיף אֶת הַחוּט. ו) **נִטַּל הַכָּבֵד וְלֹא נִשְׁתַּיֵּר הֵימֶנּוּ כְּלוּם,** דְּאִם נִשְׁתַּיֵּר כְּזַיִת בְּמָקוֹם מָרָה וּכְזַיִת בְּמָקוֹם שֶׁהִיא חַיָּה, דְּהַיְנוּ מָקוֹם דְּבוּקָהּ בַּכְּלָיוֹת. וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּהַיְנוּ מָקוֹם שֶׁהִיא דְּבוּקָה בְּטַרְפֵּשׁ הַכָּבֵד, כְּשֵׁרָה. וְאִם נִשְׁתַּיֵּר פָּחוֹת מִב' זֵיתִים בִּשְׁתֵּי הַמְּקוֹמוֹת, וַאֲפִילּוּ נִשְׁתַּיֵּר יוֹתֵר מִב' זֵיתִים רַק בִּמְקוֹמוֹת אֲחֵרִים, טְרֵפָה. ב' קְרוּמִין דַּקִּין יֵשׁ לָרֵאָה. ז) **הָרֵאָה שֶׁנִּקְּבָה** וְהַיְנוּ בְּנִקְבוּ שְׁנֵי הַקְּרוּמִין, דְּאִם נִקַּב זֶה בְּלֹא זֶה כְּשֵׁרָה. ח) **אוֹ שֶׁחָסְרָה** אַחַת מֵאוּנוֹת הָרֵאָה, דְּהָרֵאָה יֵשׁ לָהּ ג' אוּנוֹת לְצַד יָמִין וּב' לְצַד שְׂמֹאל, וְאִם חָסְרָה אַחַת מֵהֶן טְרֵפָה.

רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, עַד שֶׁתִּנָּקֵב לְבֵית הַסִּמְפּוֹנוֹת. נִקְּבָה הַקֵּבָה, נִקְּבָה הַמָּרָה, נִקְּבוּ הַדַּקִּין, הַכֶּרֶס הַפְּנִימִית שֶׁנִּקְּבָה, אוֹ שֶׁנִּקְרַע רֹב הַחִיצוֹנָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, הַגְּדוֹלָה טֶפַח, וְהַקְּטַנָּה בְּרֻבָּהּ. הַמְּסֵס וּבֵית הַכּוֹסוֹת שֶׁנִּקְּבוּ לַחוּץ, נָפְלָה מִן הַגַּג, נִשְׁתַּבְּרוּ רֹב צַלְעוֹתֶיהָ, וּדְרוּסַת הַזְּאֵב. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, דְּרוּסַת הַזְּאֵב בַּדַּקָּה, וּדְרוּסַת אֲרִי בַּגַּסָּה. דְּרוּסַת הַנֵּץ בָּעוֹף הַדַּק, וּדְרוּסַת הַגַּס בָּעוֹף הַגַּס. זֶה הַכְּלָל, כֹּל שֶׁאֵין כָּמוֹהָ חַיָּה, טְרֵפָה: **ב** וְאֵלּוּ כְשֵׁרוֹת בַּבְּהֵמָה, נִקְּבָה הַגַּרְגֶּרֶת אוֹ שֶׁנִּסְדְּקָה. עַד כַּמָּה תֶחְסַר, רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, עַד כְּאִסָּר הָאִיטַלְקִי. נִפְחֲתָה הַגֻּלְגֹּלֶת וְלֹא נִקַּב קְרוּם שֶׁל מֹחַ, נִקַּב הַלֵּב וְלֹא לְבֵית חֲלָלוֹ, נִשְׁבְּרָה הַשִּׁדְרָה וְלֹא נִפְסַק הַחוּט שֶׁלָּהּ, נִטְּלָה הַכָּבֵד וְנִשְׁתַּיֵּר הֵימֶנָּה כַזַּיִת, הַמְּסֵס וּבֵית הַכּוֹסוֹת שֶׁנִּקְּבוּ זֶה לְתוֹךְ זֶה, נִטַּל הַטְּחוֹל, נִטְּלוּ הַכְּלָיוֹת, נִטַּל לֶחִי הַתַּחְתּוֹן, נִטְּלָה הָאֵם שֶׁלָּהּ, וַחֲרוּתָה בִידֵי שָׁמַיִם. הַגְּלוּדָה, רַבִּי מֵאִיר מַכְשִׁיר, וַחֲכָמִים פּוֹסְלִין: **ג** וְאֵלּוּ טְרֵפוֹת בָּעוֹף, נְקוּבַת הַוֵּשֶׁט, פְּסוּקַת הַגַּרְגֶּרֶת, הִכַּתָּה חֻלְדָּה עַל רֹאשָׁהּ מָקוֹם שֶׁעוֹשֶׂה אוֹתָהּ טְרֵפָה, נִקַּב הַקֻּרְקְבָן, נִקְּבוּ הַדַּקִּין. נָפְלָה לָאוּר וְנֶחְמְרוּ בְנֵי מֵעֶיהָ, אִם יְרֻקִּים, פְּסוּלִין. אִם אֲדֻמִּים, כְּשֵׁרִים. דְּרָסָהּ, וּטְרָפָהּ בַּכֹּתֶל, אוֹ שֶׁרִצְּצַתָּה בְהֵמָה וּמְפַרְכֶּסֶת, וְשָׁהֲתָה מֵעֵת לְעֵת וּשְׁחָטָהּ, כְּשֵׁרָה: **ד** וְאֵלּוּ כְשֵׁרוֹת בָּעוֹף, נִקְּבָה הַגַּרְגֶּרֶת אוֹ שֶׁנִּסְדְּקָה, הִכַּתָּה חֻלְדָּה עַל רֹאשָׁהּ מָקוֹם שֶׁאֵינוֹ עוֹשֶׂה אוֹתָהּ טְרֵפָה, נִקַּב הַזֶּפֶק. רַבִּי אוֹמֵר, אֲפִילּוּ נִטַּל. יָצְאוּ בְנֵי מֵעֶיהָ וְלֹא נִקְּבוּ, נִשְׁתַּבְּרוּ גַפֶּיהָ, נִשְׁתַּבְּרוּ רַגְלֶיהָ, נִמְרְטוּ כְנָפֶיהָ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִם נִטְּלָה הַנּוֹצָה, פְּסוּלָה: **ה** אֲחוּזַת הַדָּם, וְהַמְעֻשֶּׁנֶת, וְהַמְצֻנֶּנֶת, וְשֶׁאָכְלָה הַרְדּוּפְנִי, וְשֶׁאָכְלָה צוֹאַת תַּרְנְגוֹלִים, אוֹ שֶׁשָּׁתְתָה מַיִם הָרָעִים, כְּשֵׁרָה. אָכְלָה סַם הַמָּוֶת אוֹ שֶׁהִכִּישָׁהּ נָחָשׁ, מֻתֶּרֶת מִשּׁוּם טְרֵפָה, וַאֲסוּרָה מִשּׁוּם סַכָּנַת נְפָשׁוֹת:

לְצַד שְׂמֹאל, וְאִם חָסְרָה אַחַת מֵהֶן טְרֵפָה. **רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר** אֵינוֹ טְרֵפָה בָּרֵאָה **עַד שֶׁתִּנָּקֵב לְבֵית הַסִּמְפּוֹנוֹת,** שֶׁיֵּשׁ בָּרֵאָה הַרְבֵּה קְנוֹקְנוֹת הַמִּתְפַּשְּׁטִים בְּכָל בְּשַׂר הָרֵאָה, וְכֻלָּן פְּתוּחוֹת לַסִּמְפּוֹן הַגָּדוֹל, וְאִם נִקַּב לַסִּמְפּוֹן הַגָּדוֹל אָז טְרֵפָה. ט) **נִקְּבָה הַקֵּבָה** נֶקֶב מְפֻלָּשׁ לְתוֹךְ חֲלָלָהּ, אֲפִילּוּ נֶקֶב כָּל שֶׁהוּא, י) **נִקְּבָה הַמָּרָה** דְּהַיְנוּ כִּיס הַמָּרָה שֶׁנִּקַּב לְמָקוֹם שֶׁאֵין הַכָּבֵד סוֹתְמָהּ, יא) **נִקְּבוּ הַדַּקִּין** בְּנֵי הַמֵּעַיִם, וְהַיְנוּ שֶׁנִּקְּבָה בְּמָקוֹם שֶׁאֵין דַּקִּין אֲחֵרִים סְמוּכִין לַנֶּקֶב לְהָגֵן עָלָיו. יב) **הַכֶּרֶס הַפְּנִימִית שֶׁנִּקְּבָה,** וְהַיְנוּ כִּיס הַגָּדוֹל שֶׁהַמַּאֲכָל נִכְנָס בְּתוֹכוֹ, וְנִקְרָא כֶּרֶס פְּנִימִית, וּנְקוּבָתוֹ בְּמַשֶּׁהוּ. יג) **אוֹ שֶׁנִּקְרַע רֹב הַחִיצוֹנָה,** הַיְנוּ קְרוּם עָב שֶׁהוּא עוֹבֵר עַל כָּל הֶחָלָל מִן הֶחָזֶה עַד הַיְּרֵכַיִם, וְהַכֶּרֶס עַצְמוֹ שֶׁבִּפְנִים מִעוּטוֹ נֶחְבָּא תַּחַת צַלְעוֹת הַבְּהֵמָה, וְרֻבּוֹ מֻנָּח תַּחַת הַקְּרוּם הַנִּזְכָּר, וְאִם נִקְרַע רֹב אוֹתוֹ קְרוּם, מַה שֶּׁיֵּשׁ מִן הַקְּרוּם כְּנֶגֶד הַכֶּרֶס, טְרֵפָה. **רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר הַגְּדוֹלָה** דְּהַיְנוּ בְּשׁוֹר הַגָּדוֹל, אִם נִקַּב אוֹתוֹ הַקְּרוּם **טֶפַח** טְרֵפָה, **וְהַקְּטַנָּה** בְּעֵגֶל קָטָן, שֶׁרֹב הַקְּרוּם הוּא פָּחוֹת מִטֶּפַח, שִׁעוּרָהּ **בְּרֻבָּהּ.** יד) **הַמְּסֵס** טו) **וּבֵית הַכּוֹסוֹת שֶׁנִּקְּבוּ לַחוּץ,** דְּהַיְנוּ שֶׁנִּקְּבוּ שֶׁלֹּא בְּמָקוֹם שֶׁמְּחֻבָּרִין, טז) **נָפְלָה** הַבְּהֵמָה **מִן הַגַּג** וּשְׁחָטָהּ מִיָּד, טְרֵפָה, דְּחָיְישִׁינַן שֶׁמָּא נִתְרַסְּקוּ אֵבָרֶיהָ. וְאִם עָמְדָה וְהָלְכָה מְלֹא קוֹמָתָהּ, כְּשֵׁרָה. עָמְדָה וְלֹא הָלְכָה, צְרִיכָה בְּדִיקָה בַּחֲלַל הַגּוּף, לִרְאוֹת אִם נִתְרַסְּקוּ אֵבָרֶיהָ, וְכֵן אִם שָׁהֲתָה מֵעֵת לְעֵת אַחֲרֵי שֶׁנָּפְלָה, וּשְׁחָטָהּ, כְּשֵׁרָה וּצְרִיכָה בְּדִיקָה. יז) **נִשְׁתַּבְּרוּ רֹב צַלְעוֹתֶיהָ,** שֶׁהַבְּהֵמָה יֵשׁ לָהּ כ"ב צְלָעוֹת, אַחַד עָשָׂר מִכָּאן וְאַחַד עָשָׂר מִכָּאן, נִשְׁתַּבְּרוּ שֵׁשׁ מִכָּאן וָשֵׁשׁ מִכָּאן, אוֹ אֲפִילּוּ י"א מִצַּד אֶחָד וְאֶחָד מִצַּד הַשֵּׁנִי, טְרֵפָה. וְדַוְקָא מֶחֶצְיוֹ וּלְצַד הַשִּׁדְרָה, וְלֹא לְצַד הֶחָזֶה. יח) **וּדְרוּסַת הַזְּאֵב,** שֶׁמַּכֶּה הַבְּהֵמָה בְּצִפָּרְנָיו וּמַטִּיל בָּהּ אֶרֶס וְשׂוֹרְפָהּ, וְדַוְקָא בְּיָדֶיהָ, דְּהַיְנוּ בְּרַגְלֶיהָ שֶׁלְּצַד הָרֹאשׁ, שֶׁהָאֶרֶס שׂוֹרְפָהּ. וְדַוְקָא כְּשֶׁדְּרָסָהּ מִדַּעַת הָוֵי דְּרִיסָה. **רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר** לְפָרֵשׁ דִּבְרֵי תַּנָּא קַמָּא, **דְּרוּסַת הַזְּאֵב** דַּוְקָא **בַּדַּקָּה,** בִּבְהֵמָה דַּקָּה, כְּגוֹן כְּבָשִׂים וְעִזִּים, דְּבִבְהֵמָה גַּסָּה אֵין הָאֶרֶס יָכוֹל לְשׂוֹרְפָהּ. **וּדְרוּסַת אֲרִי,** טְרֵפָה אֲפִילּוּ **בַּגַּסָּה** וְכָל שֶׁכֵּן בַּדַּקָּה. **דְּרוּסַת הַנֵּץ בָּעוֹף הַדַּק,** כְּגוֹן יוֹנִים וְצִפֳּרִים, **וּדְרוּסַת** עוֹף **הַגַּס, בָּעוֹף הַגַּס,** בְּאַוָּזִין וְתַרְנְגוֹלִין, וְכָל שֶׁכֵּן בָּעוֹף הַדַּק. **זֶה הַכְּלָל, כָּל** בַּעַל חַי **שֶׁאֵין כָּמוֹהָ חַיָּה,** דְּהַיְנוּ שֶׁאִם הִכְּתָה מַכָּה שֶׁאֵין כָּמוֹהָ יְכוֹלָה לִחְיוֹת, **טְרֵפָה.** וּלְאַתּוֹיֵי עוֹד ז' מִינֵי טְרֵפוֹת שֶׁאֵינָם מְפֹרָשִׁים בַּמִּשְׁנָה. **ב) וְאֵלּוּ כְשֵׁרוֹת בַּבְּהֵמָה, נִקְּבָה הַגַּרְגֶּרֶת** בְּלֹא חֶסְרוֹן אִסָּר, כִּדְמְפָרֵשׁ, **אוֹ שֶׁנִּסְדְּקָה** לְאָרְכָּהּ, וְדַוְקָא בְּנִשְׁתַּיֵּר כָּל שֶׁהוּא לְמַעְלָה וּלְמַטָּה. **עַד כַּמָּה תֶחְסַר** וּתְהֵא כְּשֵׁרָה, **רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר עַד רוֹחַב כְּאִסָּר הָאִיטַלְקִי. נִפְחֲתָה הַגֻּלְגֹּלֶת** שֶׁנִּפְחַת **וְלֹא נִקַּב קְרוּם שֶׁל מֹחַ,** שֶׁאָנוּ רוֹאִים שֶׁלֹּא נִקַּב הַקְּרוּם. **נִקַּב הַלֵּב וְלֹא** הִגִּיעַ הַנֶּקֶב **לְבֵית חֲלָלוֹ.** וּבְמִשְׁנָה א' פֵּרַשְׁנוּ מַה נִּקְרָא חֲלָלוֹ. **נִשְׁבְּרָה הַשִּׁדְרָה וְלֹא נִפְסַק הַחוּט שֶׁלָּהּ, נִטְּלָה הַכָּבֵד וְנִשְׁתַּיֵּר הֵימֶנָּה כַּזַּיִת,** וְהוּא שֶׁיְּהֵא כַּזַּיִת בִּמְקוֹם מָרָה וּכְזַיִת בִּמְקוֹם חִבּוּרָהּ. **הַמְּסֵס וּבֵית הַכּוֹסוֹת** סוֹף הַכֶּרֶס עָשׂוּי כְּכוֹבַע, נִקְרָא בֵּית הַכּוֹסוֹת, וְהַמְּסֵס מְחֻבָּר בּוֹ, **שֶׁנִּקְּבוּ זֶה לְתוֹךְ זֶה,** בִּמְקוֹם חִבּוּרָן, כְּשֵׁרָה, דִּבְלָאו הָכֵי הַמַּאֲכָל נִשְׁפָּךְ מִזֶּה לָזֶה. **נִטַּל הַטְּחוֹל, נִטְּלוּ הַכְּלָיוֹת,** בֵּין שֶׁנִּטְּלוּ שְׁנֵיהֶם וּבֵין שֶׁנִּטְּלָה אַחַת, כְּשֵׁרָה. **נִטַּל לֶחִי הַתַּחְתּוֹן** מֵעַל הַבָּשָׂר וְהַסִּימָנִים עֲדַיִן מְחֻבָּרִים בַּבָּשָׂר, וְדַוְקָא בִּיכוֹלָה לִחְיוֹת עַל יְדֵי הַלְעָטָה שֶׁשּׁוֹפְכִין הַמַּאֲכָל לְתוֹךְ פִּיהָ. **נִטְּלָה הָאֵם שֶׁלָּהּ,** דְּהַיְנוּ הָרֶחֶם מְקוֹם שֶׁהַוָּלָד מֻנָּח בָּהּ, **וַחֲרוּתָהּ** בְּהֵמָה שֶׁצָּמְקָה הָרֵאָה שֶׁלָּהּ **בִּידֵי שָׁמַיִם,** מִקּוֹל רַעַם אוֹ מֵרְאִיַּת בָּרָק. חֲרוּתָה מִלְּשׁוֹן חֲרָיוֹת שֶׁל דֶּקֶל, עַנְפֵי הַדֶּקֶל, דְּהַיְנוּ שֶׁהָרֵאָה שֶׁלָּהּ קָשָׁה כָּעֵץ, כָּל אֵלּוּ שֶׁאָמַרְנוּ כְּשֵׁרִים, וְאִם צָמְקָה מִפַּחַד אָדָם שֶׁהִפְחִידָהּ, אוֹ מִשַּׁאֲגַת אַרְיֵה, טְרֵפָה. **הַגְּלוּדָה** שֶׁהֻפְשַׁט עוֹרָהּ מֵחֲמַת חֳלִי אוֹ עַל יְדֵי אָדָם, **רַבִּי מֵאִיר מַכְשִׁיר וַחֲכָמִים פּוֹסְלִין.** וּלְדַעַת חֲכָמִים אִם נִשְׁאַר עוֹר רֹחַב סֶלַע עַל אֹרֶךְ כָּל הַשִּׁדְרָה, כְּשֵׁרָה. כָּל הַטְּרֵפוֹת בַּבְּהֵמָה, טְרֵפוֹת בָּעוֹף, וְאֵלּוּ הַדִּינִים צָרִיךְ הַתַּנָּא לְהַשְׁמִיעֵנוּ כִּדְמְפָרֵשׁ. **ג) וְאֵלּוּ טְרֵפוֹת בָּעוֹף, נְקוּבַת הַוֵּשֶׁט, פְּסוּקַת הַגַּרְגֶּרֶת,** וְזֶה צָרִיךְ לְהַשְׁמִיעֵנוּ, שֶׁלֹּא תֹּאמַר כֵּיוָן שֶׁהָעוֹף כָּשֵׁר בְּנִשְׁחַט סִימָן אֶחָד וְחִיּוּתוֹ זוּטָר, אֲפִילּוּ בְּמַשֶּׁהוּ תְּהֵא טְרֵפָה, קָא מַשְׁמַע לָן דִּצְרִיךְ לִהְיוֹת פְּסוּקָה בְּרֹב, וּנְקוּבַת הַוֵּשֶׁט תָּנֵי אַגַּב פְּסוּקַת הַגַּרְגֶּרֶת. **הִכַּתָּה חֻלְדָּה עַל רֹאשָׁהּ** שֶׁל הָעוֹף, דְּהַיְנוּ שֶׁנָּשְׁכָה הָעוֹף בְּשִׁנֶּיהָ, **מָקוֹם שֶׁעוֹשֶׂה אוֹתָהּ טְרֵפָה,** דְּהַיְנוּ כְּשֶׁיֵּשׁ לָחוּשׁ שֶׁנִּקַּב קְרוּם שֶׁל מֹחַ, טְרֵפָה. וְכֵיצַד הוּא עוֹשֶׂה, מַכְנִיס יָדוֹ לְתוֹךְ פִּיו שֶׁל הָעוֹף, וְדוֹחֵק אֶצְבָּעוֹ לְמַעְלָה, אִם הַמֹּחַ מְבַצְבֵּץ וְיוֹצֵא, בַּיָּדוּעַ שֶׁנִּקַּב הַקְּרוּם, וְהַחִדּוּשׁ הוּא דְּלֹא תֵּימָא דִּבְעוֹף תִּטָּרֵף בְּנִשְׁבַּר הָעֶצֶם בְּלֹא נְקִיבַת הַקְּרוּם, קָא מַשְׁמַע לָן. **נִקַּב הַקֻּרְקְבָן,** וְהַיְנוּ שֶׁנִּקַּב גַּם הַבָּשָׂר וְגַם הַכִּיס שֶׁבְּתוֹכוֹ, זֶה כְּנֶגֶד זֶה. אֲבָל נִקַּב אֶחָד מֵהֶם אוֹ אֲפִילּוּ נִקְּבוּ שְׁנֵיהֶם זֶה שֶׁלֹּא כְּנֶגֶד זֶה, כְּשֵׁרִין. **נִקְּבוּ הַדַּקִּין,** בְּנֵי הַמֵּעַיִם, **נָפְלָה לָאוּר** הַבְּהֵמָה, **וְנֶחְמְרוּ** נִתְכַּוְּצוּ **בְּנֵי מֵעֶיהָ,** וְנִשְׁתַּנָּה מַרְאִיתָן מֵחֲמַת חֹלִי, **אִם הֵם יְרֻקִּים** וְהַיְנוּ בְּאֵבָרִים שֶׁדַּרְכָּן לִהְיוֹת אֲדֻמִּין וְהֵם יְרֻקִּין, **פְּסוּלִין,** כְּגוֹן הַלֵּב וְהַכָּבֵד וְהַקֻּרְקְבָן, שֶׁנִּשְׁתַּנּוּ לִירֻקִּין, פְּסוּלִין. **אִם נִשְׁאֲרוּ אֲדֻמִּים, כְּשֵׁרִים.** וְכֵן אֵלּוּ שֶׁדַּרְכָּן לִהְיוֹת יְרֻקִּין, כְּגוֹן בְּנֵי מֵעַיִם וּמָרָה, אִם נִשְׁתַּנּוּ לִהְיוֹת אֲדֻמִּים, פְּסוּלִין. וְשִׁעוּר שִׁנּוּי מַרְאֶה בְּמַשֶּׁהוּ. **דְּרָסָהּ** אָדָם בְּרַגְלָיו, אוֹ **וּטְרָפָהּ בַּכֹּתֶל,** שֶׁהִכָּה בָּהּ בַּכֹּתֶל, **אוֹ שֶׁרִצְּצַתָּה בְהֵמָה וּמְפַרְכֶּסֶת,** שֶׁהִיא מִתְנַעְנַעַת וְזוֹחֶלֶת, אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָהּ יְכוֹלָה לֵילֵךְ יָפֶה, **וְשָׁהֲתָה מֵעֵת לְעֵת וּשְׁחָטָהּ, כְּשֵׁרָה.** וְצָרִיךְ לִבְדֹּק אֶת אֵבָרֶיהָ כְּמוֹ גַּבֵּי בְּהֵמָה לְעֵיל בְּמִשְׁנָה א. **ד) וְאֵלּוּ כְשֵׁרוֹת בָּעוֹף, נִקְּבָה הַגַּרְגֶּרֶת אוֹ שֶׁנִּסְדְּקָה,** וְשִׁעוּרוֹ הָוֵי כְּמוֹ בִּבְהֵמָה, כִּדְלְעֵיל מִשְׁנָה ב, **הִכַּתָּה חֻלְדָּה עַל רֹאשָׁהּ, מָקוֹם שֶׁאֵינוֹ עוֹשֶׂה אוֹתָהּ טְרֵפָה. נִקַּב הַזֶּפֶק,** וְכָל הַנִּמְשָׁךְ עִם הַוֵּשֶׁט כְּשֶׁהָעוֹף מוֹשֵׁךְ צַוָּארוֹ, דִּינוֹ כַּוֵּשֶׁט וּנְקוּבָתוֹ בְּמַשֶּׁהוּ, וּשְׁאָר הַזֶּפֶק, אִם נִקַּב כָּשֵׁר. **רַבִּי אוֹמֵר אֲפִילּוּ נִטַּל** הַוֵּשֶׁט, כְּשֵׁרָה. **יָצְאוּ בְּנֵי מֵעֶיהָ וְלֹא נִקְּבוּ,** וְדִין זֶה גַּם בִּבְהֵמָה, וְתָנֵי לָהּ גַּבֵּי עוֹף, שֶׁבָּעוֹף יוֹתֵר מָצוּי שֶׁיֵּצְאוּ בְּנֵי מֵעֶיהָ (וְאִם הִכְנִיסָן בְּיָדוֹ חֲזָרָה לִמְקוֹמָן, אִם הֲפָכָן, טְרֵפָה). **נִשְׁתַּבְּרוּ גַפֶּיהָ** עַצְמוֹת הַכְּנָפַיִם, וְדַוְקָא נִשְׁתַּבְּרוּ, אֲבָל שְׁמוּטַת גַּף בָּעוֹף טְרֵפָה, דְּחָיְישִׁינַן שֶׁמָּא נִקְּבָה הָרֵאָה. **נִשְׁתַּבְּרוּ רַגְלֶיהָ** מִן הָאַרְכֻּבָּה וּלְמַטָּה, אוֹ אֲפִילּוּ לְמַעְלָה, וְלֹא יָצָא הָעֶצֶם לַחוּץ. **נִמְרְטוּ כְנָפֶיהָ** הַנּוֹצָה הַגְּדוֹלָה שֶׁעַל כָּל גּוּפָהּ, **רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִם נִטְּלָה הַנּוֹצָה** הַקְּטַנָּה שֶׁעַל גּוּפָהּ, שֶׁאֵין לָהּ קָנִים, הָוֵי כִּגְלוּדָה, וַהֲרֵי הִיא **פְּסוּלָה** וּטְרֵפָה. עַד כָּאן פֵּרֵשׁ הַתַּנָּא חֳלִי הָאֵבָרִים, וּמִכָּאן וְאֵילָךְ פֵּרֵשׁ חֳלִי הַגּוּף. **ה) אֲחוּזַת הַדָּם,** שֶׁנִּתְרַבָּה דָּמָהּ וְחָלְתָה, **וְהַמְעֻשֶּׁנֶת,** שֶׁנִּכְנַס עָשָׁן בְּגוּפָהּ, **וְהַמְצֻנֶּנֶת,** שֶׁחָלְתָה מֵחֲמַת צִנָּה, **וְשֶׁאָכְלָה הַרְדּוּפְנִי,** מִין עֵשֶׂב שֶׁהוּא סַם הַמָּוֶת לִבְהֵמָה, **וְשֶׁאָכְלָה צוֹאַת תַּרְנְגוֹלִים,** שֶׁהַבְּהֵמָה שֶׁאוֹכֶלֶת צוֹאַת תַּרְנְגוֹלִין מֵתָה, **אוֹ שֶׁשָּׁתְתָה מַיִם הָרָעִים,** דְּהַיְנוּ מַיִם שֶׁנִּתְגַּלּוּ, וְאֶפְשָׁר שֶׁשָּׁתָה מֵהֶן נָחָשׁ, **כְּשֵׁרָה.** וְדִינָהּ כִּמְסֻכֶּנֶת